

REMISSVAR
2026-10-14

Diarienummer: Fi2026/01654

Remissvar från Småföretagarnas Riksförbund avseende promemorian EU:s penningtvättspaket

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det tryggt, enkelt och lönsamt att driva företag. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan.

Om förslaget

I maj 2024 antogs ett nytt regelverk på området (EU:s penningtvätts paket). Det nya regelverket finns i två EU-förordningar och ett EU direktiv. I EU-förordningarna finns bestämmelser som syftar till att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism och att riktade ekonomiska sanktioner kringgås eller inte genomförs. Det finns även bestämmelser om EU:s nya penningtvättsmyndighet, Amla. I EU direktivet finns regler finansunderrättelseenheter, om bl.a. tillsynsmyndigheter och I promemorian lämnas de lagförslag som krävs för att anpassa svensk rätt till EU:s penningtvättspaket. I förhållande till i dag föreslås bl.a.

- att penningtvättslagen, registerlagen och lagen om konto- och värdefackssystem ska upphävas och ersättas av nya lagar,
- att fler företag ska omfattas av skyldigheterna att motverka penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner,
- att bestämmelser om tillsyn över och ingripande mot företag som åsidosätter sina skyldigheter ska samlas i den nya penning tvättslagen,
- att registret över verkliga huvudmän ska innehålla fler uppgifter och att Bolagsverket ska få ett utökat ansvar att säkerställa att uppgifter i registret är korrekta,
- att en myndighet (Länsstyrelsen i Stockholms län) ska övervaka penningtvättstillsynen över advokater och advokatbolag,
- att Polismyndigheten (Sveriges finansunderrättelseenhet) ska få utökade möjligheter att lämna information till företag, oaktat sekretess, och besluta om övervakningsåtgärder respektive dispositionsförbud i förhållande till konton och affärsförbindelser som företagen förvaltar, och
- att ett register över konton, värdefack och virtuella IBAN, där även uppgifter om spelkonton ska ingå, ska ersätta det nuvarande konto- och värdefackssystemet. Lagändringarna föreslås i huvudsak träda i kraft den 10 juli 2027.

Ställningstagande

Småföretagarnas Riksförbund har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade remiss.

Småföretagarnas Riksförbund delar utgångspunkten att penningtvätt och finansiering av terrorism ska motverkas effektivt. Förbundet vill samtidigt understryka att kraven på verksamhetsutövare måste vara proportionerliga, rättssäkra och tillräckligt tydliga för att det ska vara möjligt att förutse vad som krävs för att uppfylla regelverket.

Småföretagarnas Riksförbund har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade remiss.

För små företag innebär dagens krav på bland annat riskbedömningar, kundkännedom, dokumentation och rapportering en betydande administrativ och ekonomisk belastning. I flera avseenden saknas tillräckligt tydliga och konkreta riktlinjer för dokumentationens innehåll och omfattning. Mindre verksamhetsutövare kan därför behöva anlita extern juridisk expertis, utan att detta nödvändigtvis säkerställer att dokumentationen bedöms som tillräcklig vid en efterföljande tillsyn.

Detta väcker betänkligheter ur ett rättssäkerhets- och förutsebarhetsperspektiv, särskilt eftersom brister kan leda till betydande sanktionsavgifter. Det bör därför ställas höga krav på såväl regelverkets tydlighet som en enhetlig och förutsebar tillsyn. Verksamhetsutövare bör inte först i samband med tillsyn få besked om vilka krav som anses behöva vara uppfyllda. Tillsynsmyndigheternas ansvar för konkret och enhetlig vägledning bör därför stärkas. Vidare måste hänsyn tas till företagens olika förutsättningar. Större företag och kedjor har bättre möjligheter att avsätta resurser och bygga upp interna funktioner för regelefterlevnad.

För mindre företag kan motsvarande krav innebära en oproportionerligt stor belastning och därmed påverka konkurrensförutsättningarna.

Mot denna bakgrund anser Småföretagarnas Riksförbund att dokumentationskraven bör förtydligas, tillsynsmyndigheternas vägledande ansvar bör stärkas, större vikt bör läggas vid proportionalitet, rättssäkerhet och enhetlighet i tillsynen, och möjligheterna till ändamålsenlig och rättssäker informationsdelning samt skyddet för företag som rapporterar misstänkt kriminell verksamhet bör stärkas.

Ett effektivt arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism förutsätter att regelverket inte bara ställer tydliga krav, utan också ger små företag rimliga och praktiska möjligheter att uppfylla dem.

Småföretag behöver tydliga, praktiska och lättillgängliga riktlinjer för hur penningtvätsregler ska efterlevas i deras specifika verksamhet. Det får inte råda oklarheter kring vilka dokumentationskrav och rutiner som ska följas.

Det vore värdefullt med särskilda utbildningar och stödinsatser riktade till småföretag, för att öka kunskapen om penningtvätt och hur man på ett effektivt sätt kan identifiera och rapportera misstänkt verksamhet, utan att det blir betungande. Regelverken bör därav uppmuntra användning av digitala och automatiserade lösningar som kan hjälpa småföretag att uppfylla kraven utan stora manuella insatser och mer kostnader.

Kraven på riskbedömning bör i högre grad baseras på en modell anpassad till småföretags faktiska exponering mot penningtvätt, så att företag med låg risk möter mindre omfattande

kontroller. Småföretag upplever ofta att kostnaden för regelefterlevnad, såsom rapportering och dokumentation, är betungande och kan hämma investeringar och anställningar. Detta måste beaktas och vägas mot nyttan av åtgärderna och påverkan av konkurrenskraft.

Småföretag är beroende av att information som lämnas och tas emot hanteras tryggt och i enlighet med sekretessregler för att undvika onödiga risker för personal, företaget och dess kunder. Småföretagarnas Riksförbund stödjer ett starkt arbete mot penningtvätt, men betonar vikten av proportionerliga, tydliga och praktiska regler som tar hänsyn till småföretagens förutsättningar. Samarbete, utbildning och lättillgängligt stöd är avgörande för att uppnå både säkerhet och god affärsutveckling.

Ghassan Ghaziri

Anne-Louise Kroon

Ordförande Småföretagarnas Riksförbund

Styrelseledamot Småföretagarnas Riksförbund